

1

2

3

Kokoomuksen tavoitteet 2030-luvulle

4

5 **Johdanto**

6 *Suurin osa meistä suomalaisista haluaa kantaa vastuuta itsestään, läheisistään ja*
7 *elämästään. Itsestään huolen pitäminen ei ole itsekkyyden synonyymi. Se on*
8 *humaaniuden alku. Kun pystymme huolehtimaan itsestämme, pystymme huolehtimaan*
9 *myös muista.*

10 *Haluamme löytää omat intohimomme, tienata elantomme ja elää mielekästä elämää,*
11 *mitä se sitten meistä kullekin tarkoittaa. Tahdomme tehdä ja toimia yhdessä muiden*
12 *kanssa, olla osa yhteisöä. Meillä on yhteiskunnalle paljon muutakin annettavaa kuin*
13 *veroeuromme.*

14 *Hyvinvointivaltion edunvalvojiksi itsensä korottaneet pyrkivät peittelemään sitä*
15 *tosiasiaa, että hyvinvointivaltiossa on käynyt kylmä veto jo pitkään. Seinät ovat*
16 *pystyssä, mutta perusta on pahasti hapertunut.*

17 *Eiköhän siis lähdetä yhdessä rakentamaan valtiota, jossa ihmiset voivat hyvin.*
18 *Hyvinvoivien ihmisten toimeliaisuudesta se yhteinen hyvä sitten seuraa.*

19 *Nykyhetki on kirkastanut entisestään, että hyvinvoivien ihmisten valtio rakentuu*
20 *turvallisuudelle ja vakaudelle. Suomalaisten on voitava aina luottaa siihen, että tätä*
21 *maata johdetaan kompassi vakaassa kädessä. Turvallisessa ja itsenäisessä maassa*
22 *ihmiset vapautuvat pelosta toimintaan. Kokoomus takaa jatkossakin Suomen*
23 *turvallisuuden.*

24 *Taloudesta huolehtiminen on turvallisuudesta huolehtimista. Seisomme omilla*
25 *jaloillamme. Siksi hyvinvoivien ihmisten valtiossa ketään ei sumuteta puheella valtion*
26 *rahoista. Ei ole mitään julkista rahaa, on vain meidän ihmisten rahaa. Tänään otettu*
27 *tähtitieteellinen summa velkaa on tulevien sukupolvien kurjistamista. Siksi velaksi*
28 *eläminen on lopetettava. Siksi ihmisten rahoja on käytettävä mieluummin kursaillen kuin*
29 *törsäillen. Ja oikein on, että hänelle, joka rahan eteen töitä tekee, jää käteen enemmän*
30 *kuin verottajalle.*

31 *Valtiossa, jossa ihmiset voivat hyvin, tavoitteena on aina auttaa ihminen jaloilleen ja*
32 *eteenpäin, ei pitää häntä paikallaan. Heistä, jotka apua tarvitsevat, pidämme huolta.*

33 *Menestyksestä elämää ei mitata rahassa. Silti valtiossa, jossa ihmiset voivat hyvin,*
34 *vaurastumisen edellytykset ovat vahvat, ja vaurastuminen on tavoiteltavaa muutenkin*
35 *kuin lottoarvonnalla tai kiekkosankarina.*

36 *Kokoomus haluaa viedä Suomen oikealle raiteelle.*

37 *Haluamme yhteiskunnan, jossa ihmiset ovat turvassa ja vapaita toimimaan. Kukaan ei*
38 *tiedä varmuudella, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Juuri siksi meidän on yritettävä*
39 *nähdä mahdollisimman pitkälle. Juuri siksi meidän on tänään valittava rakennuspuita,*
40 *joista syntyy kestävää myös tulevaisuuteen.*

41 *Haluamme yhteiskunnan, jossa ihmiselle ja hänen toiminnalleen yhdessä muiden*
42 *kanssa annetaan sille kuuluva arvo. Sellaisessa yhteiskunnassa on enemmän*
43 *mahdollisuuksia kuin esteitä ja enemmän luottamusta kuin epäilyä.*

44 *Ryhdytään siis rakentamaan tulevaisuutta, jossa ihminen voi hyvin, lapsi tykkää*
45 *koulunkäynnistä, opiskelua arvostetaan, eivätkä eläkeläisten rahat ole jatkuvasti*
46 *uhanalainen kuluerä.*

47 *Ryhdytään rakentamaan tulevaisuutta, jossa ideologinen vastakkainasettelu ei ole*
48 *järkevän toiminnan este. Tulevaisuutta, jossa esimerkiksi omistajuus ilmastosta ja*
49 *ympäristöstä kuuluu kaikille, ei vain farisealaisille ja köyden toisessa päässä kiskoville*
50 *hiilenmustan tulevaisuuden edustajille.*

51 *Ryhdytään rakentamaan valoisaa tulevaisuutta, jossa vastuun kantaminen ei tarkoita*
52 *kivireen vetämistä, vaan voimaa ja kykyä viedä Suomea eteenpäin turvallisesti ja*
53 *kestävästi tulevien sukupolvien oikeudet huomioon ottaen. Silloin olemme oikealla*
54 *raiteella.*

55

56

57 **Kokoomuksen viisi keskeistä tavoitetta Suomen tulevaisuudelle:**

- 58 **1. Turvallisuus on kaiken hyvinvoinnin perusta.**
- 59 **2. Työ tuo henkistä ja taloudellista hyvinvointia.**
- 60 **3. Halu oppia on mielenkiintoisen elämän perusedellytys.**
- 61 **4. Toimiva turvaverkko palvelee, kannustaa ja huolehtii, ei lamaannuta.**
- 62 **5. Talous kasvaa ja päästöt laskevat, velaksi eläminen loppuu.**

63

64 **Ja näin aiomme toimia niiden saavuttamiseksi:**

65

66 Kokoomuksen tavoitteena on turvallinen ja vakaa, hyvinvoivien ihmisten Suomi. Meillä
67 on keinot tavoitteen toteuttamiseen, mutta myös ajatus siitä, miten toimimalla
68 pääsemme parhaaseen lopputulokseen.

69

70 Parannamme turvallisuutta ja vakautta yhteiskunnassa lisäämällä päätösten
71 **ennakoitavuutta** ja **avoimuutta**. Päätökset on perusteltava ihmisten, ei byrokratian
72 kielellä, ja perustelut avattava. Virheiden myöntäminen mahdollistaa niiden korjaamisen.

73

74 Hyödynnämme päätöksenteossa asiantuntijoita ja parasta saatavilla olevaa tutkittua
75 tietoa. Olemme valmiita tarkistamaan näkemyksiämme, kun saamme uutta **tietoa**.

76

77 Teemme aina itse ratkaisumme. Niissä asioissa, joissa olemme yhdessä enemmän,
78 toimimme **aktiivisesti** ja **linjakkaasti** Euroopan unionissa, Natossa ja muilla
79 kansainvälisillä areenoilla. Suomi ei ole seinäruusu, vaan voi myös viedä.

80

81 Otamme täysimääräisesti käyttöön teknologisen kehityksen ja **digitalisaation** antamat
82 mahdollisuudet. Kun ihmisille ja yrityksille on tarjolla sujuvia ja helppokäyttöisiä
83 digitaalisia palveluja, säästämme toisia jonotusmusiikilta ja odottamiselta.

84

85 Teemme päätökset **taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästi**.

86 Kertakäyttökulttuurin aika on ohi, kestävä kehitys saavutetaan erilaisilla
87 kompensatiomalleilla ja ympäristön, talouden sekä ihmisten kannalta
88 oikeudenmukaisilla veroratkaisuilla.

89

90 Toimiva **markkinatalous** on perusta niin kestäväälle kasvulle kuin ihmisten
91 hyvinvoinnille. Parannamme sääntelyä, markkinoiden toimintaa ja kilpailun reiluutta.
92 Kilpailu on hyvä renki, mutta isännäksi siitä ei ole. Lähtökohtaisesti kilpailu pitää
93 mahdollistaa kaikkialla, missä se on ihmisille hyödyksi ja tuottaa parempia palveluja.
94 Silloin, kuin ihmisten hyvinvointi tai turvallisuus edellyttävät raameja, on ne määriteltävä.
95 Jos kilpailu tai sen puute hyödyttää vain yritystä, on päättäjäien tehtävä puuttua asiaan.

96

97 Parannamme julkisen sektorin **johtamista ja tulosvastuuta**. Myös julkisella sektorilla
98 yhteisiä rahojamme pystytään käyttämään tarkoituksenmukaisesti ja vastuullisesti.
99 Julkisen sektorin toimintaa on syytä mitata ja analysoida, varat tulevat sinulta ja minulta.
100
101 Teemme päätöksiä **yhdessä ja välittäen**. Kansakunnan yhtenäisyys näytti voimansa
102 esimerkiksi Nato-ratkaisussa. Haemme yhtenäisyyttä myös muissa isoissa kansallisissa
103 ja Suomen tulevaisuuden kannalta tärkeissä kysymyksissä.
104

105 **1. Turvallisuus on kaiken hyvinvoinnin perusta**

106 *Jokainen haluaa tuntea olevansa turvassa. Suomena meidän on parannettava*
107 *kykyämme ennakoida erilaisia uhkia ja kriisejä sekä varauduttava niihin vielä entistä*
108 *paremmin. Oli uhka sitten maailmanlaajuisesti leviävä virus, ilmasto- tai*
109 *ympäristökatastrofi tai vihamielinen hyökkäys Suomea tai elämäntapaamme vastaan.*

110 *Takaamme rauhan, kun huolehdimme puolustuksesta ja yhteiskunnan*
111 *kokonaisturvallisuudesta. Takaamme toimintakykymme kriiseissä, kun olemme valmiita.*
112 *Voimme uskoa hyvän voittavan, vaikka emme ole sinisilmäisiä.*

113 *Meidän kaikkien on tehtävä nykyistä enemmän, että jokainen kokee tämän maan*
114 *omakseen. Kodiksi, joka halutaan pitää kunnossa, ja jossa ilmapiiri on kannustava, ei*
115 *repivä ja lannistava. Emme jää odottelemaan ongelmien kärjistymistä, vaan haemme*
116 *ratkaisuja ennakolta.*

117 *Kokoomus aikoo jatkossakin taata Suomen ja suomalaisten turvallisuuden.*

118 **Kokoomuksen tavoitteet Suomelle vuoteen 2030 mennessä:**

119 Suomi on ankkuroinut itsensä tukevasti länteen. Puolustamme länsimaista
120 elämäntapaa, demokratiaa ja yksilöiden vapautta päättää omasta elämästään. EU:ssa
121 ja muilla kansainvälisillä areenoilla Suomi on kantaaottava toimija, joka tuo pöytiin
122 vaihtoehtoja ja toimivia malleja.

123 Suomi on aktiivinen Naton jäsenmaa, jonka toiminta tuottaa lisää turvallisuutta.
124 Pohjoisen Euroopan turvallisuuden parantaminen on meille sydämen asia. Haluamme
125 kehittää EU:n yhteistä puolustusta ja vähentää taloudellista riippuvuutta Kiinasta.
126 Vahvistamme myös kahdenvälistä puolustusyhteistyötä erityisesti Yhdysvaltojen sekä
127 muiden Pohjoismaiden ja Baltian kanssa.

128 Pidämme vahvasti huolta omasta puolustuksesta ja sisäisestä turvallisuudesta sekä
129 puolustamme itsenäisten valtioiden oikeutta päättää omista asioistaan. Suomalaisten
130 maanpuolustustahto on kansainvälisesti vertaillen korkea, ja haluamme sen edelleen

131 voimistuvan. Toimiva oikeusvaltio ja uskottava puolustus ovat turvallisen yhteiskunnan
132 ydin. Suomalaisille Suomi ja suomalainen yhteiskunta ovat puolustamisen arvoiset.

133 **Esimerkiksi näin kokoomus tahtoo vahvistaa Suomen ja Euroopan turvallisuutta:**

- 134 • **Kasvatamme Suomen roolia aktiivisena puolustusliitto Naton jäsenmaana.**
135 Suomen geopolitiittinen asema ja historia antavat meille ainutlaatuisen paikan
136 uutena jäsenenä.
- 137 • **Lisäämme resursseja maanpuolustukseen.** Nato-jäsenyys ei vähennä tarvetta
138 kehittää omien puolustusvoimiemme toimintakykyä.
- 139 • **Varmistamme jokaiselle mahdollisuuden osallistua yhteiseen**
140 **maanpuolustukseen.** Modernissa tietoyhteiskunnassa maanpuolustus ei voi olla
141 sukupuolikysymys. Maanpuolustus on kaikkien suomalaisten yhteinen asia.
142 Laajennamme kutsunnat koskemaan koko ikäluokkaa. Parannamme
143 vapaaehtoista maanpuolustusta.
- 144 • **Turvaamme rajan päivittämällä lainsäädännön vastaamaan nykypäivän**
145 **uhkiin.** Suomella pitää tarvittaessa olla mahdollisuus sulkea itäraajansa
146 kokonaan.

147 Suomi ja EU-maat yhdessä ovat parantaneet kriisinkestävyyttään panostamalla
148 energiaomavaraisuuteen ja kriittisen infrastruktuurin toimivuuteen kriisitilanteissa.
149 Ennakoimme ja varaudumme myös uuden tyyppisiin uhkiin. Perinteisen sodankäynnin
150 lisäksi meillä on oltava valmius vastata hybridisodankäyntiin, kyberhyökkäyksiin ja
151 informaatiovaikuttamiseen.

152 Turvallinen Suomi syntyy vakaudesta ja luottamuksesta. Ymmärrämme turvallisuuden
153 kokonaisuutena. Osattomuus ja syrjäytyminen lisäävät riskiä joutua rikoksen uhriksi tai
154 tekijäksi. Siksi niitä on voimakkaasti ehkäistävä ennalta. Jengiytymisen,
155 nuorisorikollisuuden ja järjestäytyneen rikollisuuden kasvuun liittyvät riskit on tunnistettu,
156 joten pystymme puuttumaan ongelmiin ennen kuin ne ovat kasvaneet merkittäviksi.

157 Turvallisuuden parantaminen edellyttää riittäviä voimavaroja viranomaisille ja
158 oikeuslaitokselle, jotta ihmisten oikeusturva toteutuu. Jokaisen on saatava asiansa
159 käsiteltyä viivytyksettä ja kohtuullisin kustannuksin. Se vaatii viranomaisten yhteistyötä,
160 tietojen vaihtoa ja ennakointia. Pelastuspalvelut on turvattava, jotta jokainen voi luottaa
161 avun saamiseen hädän hetkellä. Suomen on oltava turvallinen kaikille sekä kaduilla että
162 kodeissa.

163 Suomi ei ole irrallinen osa muusta maailmasta. Hädänalaisia tulee auttaa ensisijaisesti
164 tukemalla ihmisoikeuksien toteutumista ja yhteiskunnallista kehitystä lähtöalueilla.
165 Joskus kuitenkin maasta pakeneminen on ainoa vaihtoehto. Silloin tehtävämme on
166 pyrkiä auttamaan. Se on eettinen velvollisuus. Suomi on turvallinen maa kaikille, ja

167 maahanmuuttajat pääsevät osaksi suomalaista yhteiskuntaa nykyistä paremmin.
168 Suomen tarjoamien oikeuksien rinnalla jokaisella on myös velvollisuuksia.

169 **Esimerkiksi näin rakennamme turvallista Suomea ja vahvistamme oikeusvaltiota:**

- 170 • **Torjumme syrjäytymistä, rikollisuutta ja jengiytymistä.** Nuorten ennalta
171 ehkäisevät tukipalvelut, lastensuojelu ja kotouttamispolitiikka on laitettava
172 kuntoon. Kehitämme ennaltaehkäisevää moniammatillista ankkuroitointia.
- 173 • **Puutumme lähisuhdeväkivaltaan.** Turvaamme resurssit ennaltaehkäisevälle
174 työlle esimerkiksi neuvoloissa ja huolehdimme matalan kynnyksen avusta
175 uhreille.
- 176 • **TOTEUTAMME OIKEUSVALTION VAHVISTAMISPAKETIN:** Varmistamme
177 turvallisuusviranomaisten riittävät voimavarat ja toimivaltuudet. Lisäämme
178 esimerkiksi poliisien määrää ja vahvistamme syyttäjälaitoksen, tuomioistuinten ja
179 vankeinhoidon resursseja sekä panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin.
180 Päivitämme rikoslainsäädännön ajanmukaiseksi ja parannamme uhrin asemaa.
181 Huolehdimme ihmisten oikeusturvan saatavuudesta lyhentämällä
182 oikeuskäsittelyjen kestoja.

183 **Näin remontoimme turvapaikkajärjestelmää ja parannamme kotoutumista:**

- 184 • **Minimoimme rajojen ylittämiseen** perustuvaa turvapaikanhakua, jolloin
185 voimme ohjata turvapaikat kaikkein hädänalaisimmille ja painottaa apua
186 mahdollisimman lähelle lähtömaita. Kokoomus haluaa edistää EU:n yhteisen
187 turvapaikkamenettelyn rakentamista ja vahvistaa EU:n ulkorajavalvontaa.
- 188 • **Tehostamme sekä turvapaikkahakemusten käsittelyprosesseja** että
189 palautuksia lähtömaihin. Minimoimme uusintahakemuksen käytön
190 viivytystarkoitukseen ja estämme järjestelmän väärinkäytökset.
- 191 • **Varmistamme vahvat kannustimet kotoutumiseen.** Sosiaaliturvan pitää
192 kannustaa työntekoon ja kielenoppimiseen, ne ovat avaimet integraatioon.
193 Työnhakua ja työn vastaanottamista koskevien velvoitteiden on tultava voimaan
194 heti oleskeluluvan saamisen jälkeen. Työikäisiltä on vaadittava pysyvän
195 oleskeluluvan edellytyksenä usean vuoden opiskelu- tai työhistoriaa Suomessa
196 oleskelun ajalta ja riittävää kielitaitoa. Parannamme kielikoulutuksen laatua ja
197 kielitaidon oppimista sekä velvoittavilla että palkitsevilla elementeillä.

198

199 **2. Työ tuo henkistä ja taloudellista hyvinvointia**

200 *Bussinkuljettaja, toimitusjohtaja, sähkömies, maaseutuyrittäjä, opettaja, sairaanhoitaja,*
201 *virkamies. Oli työ sitten väline hankkia elanto tai kiinteä osa ihmisen identiteettiä, meillä*
202 *on tapana hoitaa hommat hyvin, kun aloitamme.*

203 *Hyvinvoivassa valtiossa työikäiset ja työkykyiset ovat töissä. Ihmisten ostovoima ja*
204 *edellytykset pärjätä arjessa ovat parantuneet.*

205 *Siksi työn tekemisestä pitää tehdä aina kannattavampaa kuin tekemättä jättämisestä.*
206 *Siksi kynnyistä tarjota työtä toiselle on madallettava. Siksi töitä tekevän pitää saada*
207 *nykyistä enemmän palkastaan käteen. Yrittäjyys nousee luovuudesta, jonka esteeksi*
208 *byrokratia ei saa asettua.*

209 *Työ on parhaimmillaan merkityksellistä. Se on osallisuutta. Työn muodot muuttuvat,*
210 *mutta työssä jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava. Samalla ihmisille on*
211 *annettava mahdollisuuksia vaurastua.*

212 *Jos yrittämistä ja yrittäjää maalataan jatkuvasti työntekijöiden hyväksikäyttäjäksi, kuka*
213 *enää haluaa yrittää? Suomen kokoinen maa ei pärjää vastakkainasettelun lietsonnalla.*
214 *Suomessa yrittäjä ja työntekijä ovat samalla puolella, työn puolella.*

215 **Kokoomuksen tavoitteet Suomelle vuoteen 2030 mennessä:**

216 **Hyvä yhteiskunta syntyy vapaiden ihmisten toimeliaisuudesta ja energiasta. Silloin**
217 **syntyy riskinottoa, yritteliäisyyttä ja ponnistelua omien haaveiden toteuttamiseksi. Työn**
218 **ei tarvitse olla pakkopullaa, vaan osa mielekästä ja sisältörikasta elämää. Työ on meistä**
219 **monelle osa identiteettiä.**

220 **Työ ja yrittäjyys luovat pohjan hyvinvoinnille ja julkisten palveluiden turvaamiselle.**
221 **Kokoomus tavoittelee 10 000 uutta työllistävää yritystä vuoteen 2030 mennessä. Neljän**
222 **viidestä työikäisestä ihmisestä on oltava työelämässä 2030-luvun alkaessa. Työelämä**
223 **on mielekästä ja yritystoiminta vastuullista.**

224 **Työllisyystavoitteen saavuttaminen vaatii toimia kaikilla yhteiskunnan tasoilla.**
225 **Tarvitsemme kunnianhimoisia uudistuksia, jotka lisäävät työnteon kannattavuutta,**
226 **pitävät huolta kilpailukyvystä ja auttavat ihmisiä työelämään. On selvää, että Suomessa**
227 **on tehtävä uudistuksia työmarkkinoihin ja sosiaaliturvaan. Tarvitsemme enemmän**
228 **työvoimaa, pidempiä työuria ja vähemmän rakenteellista työttömyyttä. Tarvitsemme**
229 **verouudistuksia, jotka keventävät työn ja yrittämisen verotusta ja siirtävät painopistettä**
230 **päästöjen ja haittojen verotukseen – mutta eivät nosta kokonaisveroastetta. Samalla on**
231 **aloitettava suunnittelu fossiiliverojen kertymän paikkaamiseksi, kun polttoaineiden**
232 **verokertymät romahtavat.**

233 On oikeudenmukaista, että omasta työstä jää enemmän käteen. Suomalaisten
234 ostovoima turvataan laskemalla työn verotusta ja antamalla ihmisten vaurastua.
235 Suomen kokonaisveroasteen on laskettava. On aika kääntää uusi sivu ja nostaa Suomi
236 takaisin kasvun, kilpailukyvyn ja investointien tielle.

237 **Jotta työtä riittää kaikille ja sen tekeminen on kannattavaa, kokoomus tekee**
238 **esimerkiksi näin:**

- 239 • **Kevennämme työn verotusta oikeudenmukaisesti kaikissa tuloluokissa.**
240 Siirrämme verotuksen painopistettä työn ja yrittämisen verotuksesta haittojen,
241 päästöjen ja kulutuksen verotukseen. Näin turvaamme ostovoiman. Verotus ei
242 voi perustua kateuteen.
- 243 • **Teemme ansiosidonnaisen työttömyysturvan kannustavammaksi**
244 porrastamalla sen siten, että turva on työttömyyden alussa korkeampi, minkä
245 jälkeen tukisumma laskee joko tasaisesti tai portaittain työttömyyden pitkittyessä.
- 246 • **Mahdollistamme vapauden sopia paikallisesti työehdoista ja palkoista**
247 **kaikilla työpaikoilla.** Rajaamme työehtosopimusten yleissitovuuden
248 minimiehtoihin.
- 249 • **Helpotamme kansainvälistä rekrytointia.** Poistamme ulkomaisen työvoiman
250 saatavuusharkinnan ja nopeutamme Suomeen muuttamisen lupaprosesseja.
251 Puramme työvoiman kansainvälistä liikkuvuutta estävät verot.
- 252 • **Helpotamme Suomessa opiskelleiden ulkomaalaisten jäämistä Suomeen.**
253 Korkeakouluista valmistuneet saavat automaattisesti vähintään kahden vuoden
254 oleskeluluvan työnhakua varten.
- 255 • **Turvaamme kaikille mahdollisuuden osallistua kykyjensä mukaan.**
256 Jokaisella on oltava oikeus työhön. Parannamme osatyökykyisten
257 mahdollisuuksia työskennellä. Tuemme työssä jaksamista ja osaamisen
258 päivittämistä sekä ehkäisemme kaikenlaista häirintää työelämässä.
259 Vahvistamme työvoimapalveluja, jotta ne pystyvät riittävästi turvaamaan
260 yksilöllisen ja saavutettavan tuen. Selkiytämme alustatalouden pelisäännöt.
- 261 • **Luomme edellytyksiä kulttuuri- ja tapahtuma-alan menestymiselle,** sillä ne
262 ovat merkittäviä työllistäjiä ja luovat henkistä sekä taloudellista hyvinvointia
263 Suomeen.
264

265 **Suomessa kannattaa yrittää ja vaurastua, kun esimerkiksi:**

- 266 • **TOTEUTAMME YRITTÄJYYS-PAKETIN:** Teemme suomalaista omistajuutta ja
267 yritysten kasvua tukevan verouudistuksen. Muutamme yritysten ja osinkojen
268 verotusta siten, että yritysten kasvulle ja pörssilistautumiselle on mahdollisimman
269 vähän esteitä. Parannamme pienyrittäjän sosiaaliturvaa. Otamme käyttöön

270 yhdistelmävakuutuksen helpottamaan liikkumista yrittäjästä palkansaajaksi ja
271 toisinpäin. Mahdollistamme yrittäjälle uuden alun. Luomme yritysten
272 pikasaneerausmenettelyn, helpotamme saneeraukseen pääsyä ja nopeutamme
273 konkurssimenettelyä. Puramme byrokratiaa, joka estää uuden alun yrittäjänä.
274 • **Laajennamme osakesäästötilin käyttöalaa** ja poistamme sen
275 maksimisijoitusrajan. Otamme käyttöön vastasyntyneiden osakesäästötilin, johon
276 valtio lahjoittaa 300 euroa.

277

278 Elämän laatu on Suomessa korkea. Huolehdimme, että kotitaloudet selviävät arjen
279 kustannuksista. Ruoan tai energian hintapiikit eivät saa ajaa ihmisiä ja yrityksiä
280 taloudelliseen ahdinkoon.

281

282 Oman auton käyttäminen on monelle suomalaiselle välttämättömyys työssäkäynnin ja
283 muun arjen kannalta. Pitkien etäisyyksien Suomessa työnteon täytyy olla aina
284 kannattavaa, eivätkä liikkumisen kustannukset saa muodostua kenellekään
285 työssäkäynnin esteeksi, oli kyse sitten kulkemisesta omalla autolla tai julkisin
286 liikennevälinein.

287

288 **Esimerkiksi näin parannamme kotitalouksien asemaa:**

289

- 290 • **Varmistamme suomalaisten pärjäämisen keventämällä kokonaisveroastetta**
291 **ja erityisesti työn verotusta.** Kaikille tulolukille kohdistuvat veronkevennykset
292 ovat suora keino vahvistaa suomalaisten edellytyksiä selvitä nousevista
293 hinnoista.
- 294 • **Huolehdimme, etteivät asumiskustannukset tai energian hinta nouse**
295 **suomalaisille kohtuuttomiksi.**

296

297 **3. Halu oppia on mielenkiintoisen elämän perusedellytys**

298 *Mistä löytyy tulevaisuudessa sekä opettajien että oppilaiden motivaatio käydä koulua,*
299 *syventää tietojaan ja taitojaan? Onko koulu- ja koulutusjärjestelmämme todellakin hiottu*
300 *täydelliseksi? Koulupäivän kulkua pitäisi rakentaa myös nuorten ehdoilla.*

301 *Varhaiskasvatuksesta lähtien kaiken opetuksen pitäisi ruokkia ihmisen luontaisen*
302 *uteliaisuuden kasvua haluksi oppia. Oppiminen on innostavaa ja iloista – ihminen*
303 *hyötyy siitä läpi elämänsä.*

304 *Syrjäytymisen riskiin pitää puuttua ajoissa, ja se työ alkaa jo päiväkodista. Jokaisella on*
305 *oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Perusasiat koulussa on pantava kuntoon:*
306 *jokaisen koulunsa päättävän on osattava lukea, kirjoittaa ja laskea niin hyvin, että se*

307 *mahdollistaa tien eteenpäin. Oppimiseen ei ole yhtä oikeaa mallia. Jokaisen tulee saada*
308 *hyvä eväät ponnistaa mihin tahansa tehtäviin Suomessa ja maailmalla.*

309 *Maailman suuret ja pienet ongelmat ratkeavat tutkimuksen, tieteen ja innovaatioiden*
310 *avulla. Suomen paikka on ratkaisijoiden kärkijoukossa ja Suomen tulee olla maa, joka*
311 *houkuttelee osaajia.*

312 **Kokoomuksen tavoitteet Suomelle vuoteen 2030 mennessä:**

313 Suomi on vahvistanut osaamiseen, sivistykseen ja tieteeseen perustuvaa
314 kilpailukykyään. Koulutus on jokaiselle mahdollisuus luoda hyvää ja omannäköistä
315 elämää. Vahva yleissivistys antaa pohjan tulevaisuuden taidoille ja todelliset
316 edellytykset myös jatkuvalla oppimiselle.

317 Jokainen lapsi saa vahvat lähtökohdat elämään laadukkaan varhaiskasvatuksen ja
318 yksilöllisen perusopetuksen avulla. Suomen kehuttu peruskoulujärjestelmä ei jää
319 laakereilleen makaamaan, vaan se kehittyy ajassa ja maailman parhaiden opettajien
320 työstä. Opettajan ammatin arvostuksesta pidetään huolta. Opettajat ja kasvattajat voivat
321 tehdä työnsä hyvin ilman kuormittavaa, uuvuttavaa hankehumpppaa. Koulutuksen
322 kehittäminen on tuotu luonnolliseksi osaksi koulujen arkea.

323 Koulussa oppilas saa perustaitojen lisäksi tukea itsenäiseen ajatteluun ja oppimiseen, ja
324 jokainen peruskoulun käynyt löytää mielekkään tavan jatkaa opintojaan toisella asteella.
325 Oppimisvaikeuksiin tai muihin haasteisiin puututaan varhaisessa vaiheessa.

326 Kokoomus pitää kiinni duaalimallista: jatkossakin eväitä elämään tarjoavat sekä
327 yleissivistävä lukiokoulutus että ammattiin valmistava ammatillinen koulutus. Vuoteen
328 2030 mennessä vähintään 50 prosenttia nuorista ikäluokista on korkeakoulutettuja.
329 Korkeakoulutukseen siirtymistä ja korkeakouluista valmistumista sujuvoitetaan.

330 Osaamisen rinnalla kulkee koko ajan sivistys. Suomalainen kulttuurikenttä pystyy
331 luomaan korkeatasoista taidetta ja kulttuurikentän toimijat saavuttavat yhä uusia
332 kohderyhmiä Suomessa ja kansainvälisesti. Taide on läpileikkaava voimavara ja
333 kilpailutekijä kaikkialla yhteiskunnassa.

334 **Esimerkiksi näillä eväillä kokoomus tarjoaa lapsille ja nuorille maailman parasta** 335 **oppimista:**

- 336 • **Vahvistamme yksilöllistä kasvatusta ja opetusta.** Ne ovat keino parantaa
337 omien vahvuuksien löytämistä. Tuemme opettajien työssäjaksamista ja
338 jatkokoulutusta.
- 339 • **Toteutamme kaksivuotisen esiopetuksen ja tavoittelemme maksutonta**
340 **varhaiskasvatusta.**

- 341 • **Vahvistamme perusopetusta ja annamme ”osaamistakuun”**. Peruskoulussa
342 tärkeintä on saada perusasiat kuntoon: oppimisen rauha, riittävä tuki ja
343 kehittämisen tuominen luonnolliseksi osaksi koulujen arkea ilman
344 hankehumpppaa. Varmistamme jokaiselle lapselle ja nuorelle riittävät perustiedot
345 ja -taidot, kuten luku-, kirjoitus- ja laskutaidon. Tuemme elämännhallintataitoja ja
346 panostamme oikea-aikaiseen oppimisen tukeen ja opinto-ohjaukseen.
- 347 • **Tuomme harrastukset koulupäivän yhteyteen**. Se ehkäisee syrjäytymistä ja
348 keventää perheiden kuormitusta.
- 349 • **Varmistamme toisen asteen koulutuksen koko ikäluokalle**. Tämä edellyttää
350 panostuksia varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen sekä tukipalveluihin ja
351 opinto-ohjaukseen.
- 352 • **Lisäämme tukea, kielten opetusta, tasa-arvorahoitusta ja opettajien**
353 **täydennyskoulutusta**. Koulutus on parasta kotoutumista. Pääkaupunkiseudulla
354 jo joka neljäs peruskoulun aloittava lapsi on vieraskielinen. Varmistetaan
355 turvallinen oppimisympäristö jokaiselle.

356 Kokoomus haluaa nostaa Suomen korkeakoulut ja suomalaisen tutkimuksen maailman
357 kärkeen. Jokaisella suomalaisella on mahdollisuus kouluttautua niin pitkälle kuin oma
358 into ja osaaminen kantaa. Panostamme korkeakoulutuksen tarjonnassa korkeaan
359 laatuun. Jatkuva oppiminen tarkoittaa työssä tapahtuvan oppimisen lisäksi säännöllistä
360 kouluttautumista tarpeiden mukaan.

361 Kasvua ei synny ilman innovaatioita. Pienen maan on aina tavoiteltava kasvua ja
362 menestystä myös maailmalla. Suomen on oltava houkutteleva maa niin yrityksille kuin
363 kansainvälisille osaajille. Meille on arvovalinta tukea tutkimus-, kehitys- ja
364 innovaatiotoiminnan kasvua eikä jättää sitä yksin yritysten harteille.

365 **Esimerkiksi näin lisäämme Suomessa huippuosaajia:**

- 366 • **Uudistamme korkeakoulujen työnjakoa, profiloitumista ja yhteistyötä**.
367 Kannustamme korkeakouluja löytämään ne alat, joilla ne voivat tavoitella
368 maailman kärkeä.
- 369 • **TOTEUTAMME OSAAMISEN TULEVAISUUSPAKETIN**: Panostamme
370 osaamiseen ja vahvistamme korkeakoulujen autonomiaa pääomittamalla niitä.
371 Kasvatamme Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen myöntövaltuuksia.
372 Nostamme tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen 4 prosenttiin BKT:sta.
373 Otamme pysyvästi käyttöön yritysten laajan TKI-verovähennysoikeuden, joka
374 kasvattaa yritysten TKI-investointien määrää.
- 375 • **Lisäämme työssäoppimista ja koulutussopimuksen käyttöä**.
- 376 • **Vastaamme osaajapulaan jatkuvan oppimisen uudistuksella**. Avaamme ovia
377 osaamisen kehittämiseksi läpi työuran. Se tarkoittaa esimerkiksi koulutusseteleitä,

378 verokannustimia, digitalisaation hyödyntämistä ja monipuolisia
379 oppimisympäristöjä, erilaisiin elämäntilanteisiin ja työuran vaiheisiin sopivia
380 opintomoduuleja sekä tehokasta työelämälähtöistä työvoima- ja
381 täydennyskoulutusta.
382

383 **4.Toimiva turvaverkko palvelee, kannustaa ja huolehtii, ei lamaannuta**

384 *Toimivan yhteiskunnan turvaverkon on tarkoitus toimia kuin trampoliini. Se pompauttaa*
385 *ihmisen kuopasta ylöspäin. Toimiva turvaverkko lisää ihmisen toimeliaisuutta: se*
386 *rohkaisee yrittämään ja kokeilemaan. Epäonnistuminen on uuden alun paikka.*

387 *Yhteiskunnan turvaverkko ei saa muuttua riippumatoksi, josta nouseminen tuntuu*
388 *vaikealta. Tai satimeksi, josta ei edes pääse pois.*

389 *Me haluamme, että ihmisten tärkeimmissä palveluissa hoiva ja turva lisääntyvät ja turha*
390 *hallinto vähenee. Meille tärkeintä on, että koneiston sijaan ihminen, asiakas ja*
391 *ammattilainen, on toimintakykyinen ja voi hyvin.*

392 **Kokoomuksen tavoitteet Suomelle vuoteen 2030 mennessä:**

393 Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, jossa jokaisella työikäisellä ja -kykyisellä on
394 mahdollisuus tulla toimeen omalla työllään, ja jossa jokaisesta apua tarvitsevasta
395 pidetään huolta. Kokoomuksen tavoittelema Suomi on hyvä ihan jokaiselle.

396 Hyvinvointiyhteiskunta pyörii omilla rattaillaan vain, kun se rahoitetaan kestävästi. Tämä
397 tarkoittaa sitä, että hyvinvointipalvelut rahoitetaan työllisyydellä ja kasvulla, ei
398 velkarahalla.

399 Seniorit ovat yhteiskuntamme tunnustettu voimavara. Tarvitsemme ja arvostamme
400 heidän kokemustaan ja osallistumistaan. Huolehdimme myös, että lapset, nuoret ja
401 perheet saavat tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja iäkkäät arvokkaan vanhuuden.

402 Vanhusten hoito on laitettu kuntoon kokonaisuutena. Omaishoito, kotihoito,
403 asumispalvelut ja ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan palvelut ymmärretään kaikki
404 keskeisiksi osiksi vanhusten hoitoa. Palvelujen tuottamiseen tarvitaan kaikki mukaan.
405 Sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjontaa täydentävät yritykset ja järjestöt. Kaikilla
406 suomalaisilla on pääsy perusterveydenhuollon palveluihin.

407

408 Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus on saatettu päätökseen, ja ihmiset pääsevät
409 jonoista nopeammin hoitoon. Terveyspalveluiden tehokkuuden ja saatavuuden lisäksi
410 huomiota kiinnitetään vaikuttavuuteen. Jokaisen suomalaisen on voitava luottaa siihen,
411 että tarvittavan avun, hoidon ja hoivan saa silloin, kun niitä tarvitsee. Kokoomus haluaa

412 parantaa erityisesti ennaltaehkäiseviä palveluita ja terveyden edistämisen roolia sote-
413 rahoituksessa. Mitä aikaisemmassa vaiheessa ongelmat hoidetaan kuntoon, sitä
414 vähemmällä inhimillisillä ja taloudellisilla kustannuksilla selvittäään.

415 **Kokoomus uskoo, että palvelut järjestyvät myös tulevaisuudessa, kun**
416 **esimerkiksi:**

- 417 • **Lisäämme sosiaali- ja terveystalvelujen käyttäjien oikeutta valita.**
418 Hyödynnämme sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisessa yrityksiä ja järjestöjä.
419 Hyödynnämme esimerkiksi vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten talveluissa
420 ns. henkilökohtaista budjettia. Hoitoon pääsyn turvaamiseksi kehitämme
421 yksityisen hoidon Kela-korvausta ja otamme talvelusetelit laajasti käyttöön.
422 Lisäämme hyvinvointialueiden yksikkökustannusten avoimuutta, jotta
423 kustannusvertailu on mahdollista.
- 424 • **Hyödynnämme sosiaali- ja terveystalveluissa entistä enemmän**
425 **digitalisaatiota, mm. etävastaanottoja.**
- 426 • **Panostamme terveyden ja hyvinvoinnin ongelmien ennaltaehkäisyyn.**
427 Toteutamme terapiatakuun ja parannamme mielenterveystalveluita. Hoidamme
428 ongelmat varhaisessa vaiheessa, jotta niiden inhimilliset ja yhteiskunnalliset
429 kustannukset jäävät mahdollisimman pieniksi.
- 430 • **Parannamme vanhuspalveluita kokonaisuutena.** Kehittämisessä on
431 huomioitava niin omaishoito, kotihoito, asumistalvelut kuin ympärivuorokautisen
432 hoidon ja hoivan talvelut. Avaintekijöitä ovat ikäihmisten toimintakyvyn ylläpito ja
433 edistäminen.
- 434 • **Teemme määrätietoisesti toimenpiteitä hoitajapulan ratkaisemiseksi.**
435 Panostamme koulutukseen, työhyvinvointiin, kehittymismahdollisuuksiin ja
436 kansainväliseen rekrytointiin.
- 437 • **Jokaisella on katto pään päällä.** Tavoitteenamme on asunnottomuuden poisto
438 Suomesta. Asunnottomuus ratkaistaan sosiaalisella vastuulla. Toimimme asunto
439 ensin -periaatteen mukaisesti.
- 440 • **Turvaamme lapsiperheille riittävät talvelut** arjen helpottamiseksi ja
441 lastensuojelun raskaiden talveluiden tarpeen ennaltaehkäisemiseksi.

442 Nykyinen sosiaaliturvamme on rakennettu vuosikymmenten aikana pala palalta. Tavoite
443 on ollut hyvä: auttaa ja tukea heikommassa asemassa olevia. Malli ei kuitenkaan enää
444 talvele tarkoituksenmukaisella tavalla alkuperäistä tavoitetta. Siitä on tullut
445 monimutkainen, monitasoinen ja byrokraattinen tilkkutäkki. Vaikeat hakuprosessit, eri
446 tukien päällekkäisyydet, sääntöjen tulkinnat sekä poikkeukselliset elämäntilanteet
447 jättävät turvaan myös aukkoja tai johtavat sosiaaliturvan alikäyttöön.

448 Vuoteen 2030 mennessä sosiaaliturvaa on yksinkertaistettu ja selkeytetty. Sosiaaliturva
449 joustaa siten,

450 että jokaisella on mahdollisuus osallistua työelämään.

451 Lähes kaikki meistä tarvitsevat jossain elämänsä vaiheessa yhteiskunnan tukiverkkoa.
452 Sosiaaliturvan ja palveluiden on vastattava yksilöllisiin tarpeisiin ja toteutettava lupaus
453 siitä, että jokainen voi osallistua yhteiskunnan rakentamiseen.

454 **Esimerkiksi näin uudistamme sosiaaliturvaa:**

- 455 • **Työnteon on oltava kaikissa tilanteissa kannattavaa.** Siksi verotuksen ja
456 sosiaaliturvan on toimittava niin, että työllä ansaitusta eurosta jää aina vähintään
457 puolet käteen. Tukijärjestelmä ei saa olla este ottaa työtä vastaan. Kokoomuksen
458 yleistukimalli mahdollistaa sen, että työn vastaanottaminen on kaikissa tilanteissa
459 nykyistä kannattavampaa.
- 460 • **Laajennamme ansiosidonnaisen työttömyysturvan oikeudenmukaisesti**
461 **kaikille työssäkäyville.** Turva työttömyyden varalle kuuluu kaikille.
- 462 • **Kehitämme perhevapaita tasa-arvon ja työllisyyden lähtökohdista.**
463 Huomioimme perheiden yksilöllisen näkökulman ja lapsen edun.
464

465 **6. Talous kasvaa ja päästöt laskevat, velaksi eläminen loppuu**

466 *Suomen pitää olla houkutteleva maa, ihmisille ja investoinneille. Taloudesta*
467 *huolehtiminen lisää turvallisuutta ja vakautta, pystymme pitämään huolta omista*
468 *asioistamme. Hyvinvoivien ihmisten Suomi rakennetaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja*
469 *ilmaston näkökulmasta kestävästi.*

470 *Velaksi elämisen on loputtava. Velkarahalla mässäily on tulevien sukupolvien elämän*
471 *edellytysten heikentämistä. Menoja on uskallettava panna tärkeysjärjestykseen. Meidän*
472 *on pystyttävä turvaamaan ihmisten tärkeimmät palvelut ja huolehtimaan heistä, jotka*
473 *eivät siihen pysty.*

474 *Toimiva markkinatalous ja reilu kilpailu ovat edellytyksiä Suomen menestykselle. Suomi*
475 *on avoin ja kansainvälinen maa – erottamaton osa pohjoismaista, eurooppalaista ja*
476 *läntistä arvoyhteisöä. Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, johon ihmiset haluavat tulla*
477 *tekemään töitä ja rakentamaan omaa tulevaisuutta.*

478 *Ympäristöstä huolehtiminen on meidän tehtävämme, eikä siinä voi viivytellä. Puhdas*
479 *ilma ja monimuotoinen luonto eivät tarkoita kieltoja, luopumista ja kurjistumista.*
480 *Pystymme kasvattamaan taloutta ja elintasoja samalla, kun käänämme päästöt*

481 *laskuun. Ilmastonmuutosta ei ratkaista suunnitelmataloudella. Viemällä korkean*
482 *teknologian ratkaisuja maailmalle Suomi voi olla aidosti kokoaan suurempi toimija.*

483 *Suomi toimii Euroopan unionissa yhdessä muiden kanssa markkinatalouden*
484 *edistämiseksi, vapaan demokratian turvaamiseksi ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi.*
485 *Kun Eurooppa menestyy, myös suomalaiset menestyvät.*

486 **Kokoomuksen tavoitteet Suomelle 2030-luvulle mentäessä:**

487 Kokoomuksen ensisijainen tavoite on, että Suomessa jokainen voi omalla työllään ja
488 osaamisellaan luoda itselleen ja läheisilleen hyvinvointia. Kun tämä toteutuu, julkiseen
489 talouteen syntyy yhteistä hyvää. Suomi tarvitsee investointeja, ja investoinnit
490 edellyttävät kilpailukykyistä taloutta. Jotta Suomen tulevaisuus voi olla aidosti kestävä,
491 on talous saatava vakaalle pohjalle.

492 Palvelut taataan vain riittävillä verovaroilla. Verovaroja lisätään vain onnistuneella
493 yritystoiminnalla ja sitä kautta työllistämällä – ei verotuksen kiristämällä. Yrittämistä
494 tuetaan tekemällä yrittämisen ilmapiiri motivoivaksi ja lisäämällä yritysten kansainvälistä
495 kilpailukykyä.

496 Kokoomuslaisella politiikalla lopetetaan velkarahalla eläminen. Suomi pystyy seisomaan
497 omilla jaloillaan. Kestävä talouspolitiikka luo vakautta ja turvallisuutta yhteiskuntaan.

498 **Näin kokoomus toimii, jotta velaksi eläminen loppuu:**

- 499 • **Takaamme hyvinvointiyhteiskunnan palveluille kestävän rahoituksen.**
500 Vuonna 2030 julkinen talous on tasapainossa.
- 501 • **Laitamme valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien menot**
502 **tärkeysjärjestykseen.** Menojen lisääminen ja verojen korottaminen ei voi jatkua
503 loputtomiin. Varmistamme, että hallinnon eri tasot eivät toteuta päällekkäisiä
504 tehtäviä.
- 505 • **Parannamme julkisen sektorin tuottavuutta ja vaikuttavuutta.**
506 Hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen riittäminen edellyttää, että yhä
507 pienemmästä rahamäärästä saadaan yhä enemmän irti. Parannamme julkisten
508 hankintojen osaamista ja kehitämme kilpailutusprosesseja.

509
510 Elävä markkinatalous on kasvun paras väline. Julkisen vallan ei ole syytä puuttua
511 toimiviin markkinoihin. Jos markkina ei toimi, vika on usein rajoitteissa ja turhissa
512 esteissä. Kun markkinoiden annetaan vapaasti toimia, ne korjaavat itse itsensä.
513 Yrittäjän on saatava uusi mahdollisuus ilman kohtuutonta ponnistelua. Jotta Suomen
514 uudistuminen olisi nopeampaa, konkurssiin joutuneen yrittäjän on voitava työllistää

515 itsensä uudelleen mahdollisimman pian myös yrittäjänä. Epäonnistuminen yhdessä
516 yrityksessä ei saa tarkoittaa loppuelämän mittaista leimaa ja vaikeuksia.

517 Euroopan unioni on maailmankaupan suurvalta. Jäsenmaiden talouskasvun,
518 eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyyn ja sitä tukevien kauppasopimusten edistäminen
519 on EU:n keskeinen tavoite. Se on peruste syventää yhteistyötä sisämarkkinoiden
520 kehittämiseksi sekä avoimeen talouteen pohjautuvan teollisuus- ja kauppapolitiikan
521 edistämiseksi.

522 EU:n on vastattava globaaliin suurten talousalueiden väliseen kilpailuun omiin
523 arvoihinsa ja intresseihinsä tukeutuen. Autoritaarisuuden ja yksilönvapauksien sekä
524 demokratian vastaisten liikkeiden nousu maailmassa voidaan torjua vain vapaiden
525 demokratioiden voimakkaalla yhteistyöllä, johon myös Suomi osallistuu.

526 **Toimivammat ja houkuttelevammat markkinat syntyvät, jos esimerkiksi:**

- 527 • **Puramme markkinoille tulon esteitä.** Parannamme markkinoiden toimintaa ja
528 sääntelyä kunnianhimoisella reilun kilpailun ohjelmalla.
- 529 • **Lopetamme julkisen sektorin markkinahäiriköinnin.** Tällä hetkellä julkinen
530 sektori kilpailee yritysten kanssa yli 130 toimialalla.
- 531 • **Jatkamme norminpurkua ja sääntelyn keventämistä.** Luomme investoinneille
532 yhden luukun palvelun ja lupiin käsittelyaikatakuun. Edistämme hallinnon
533 digitalisaatiota ja kehitämme esimerkiksi digipostijärjestelmää palveluverkon
534 turvaamiseksi. Kevennämme esimerkiksi apteekkisääntelyä vastuullisen
535 markkinatalouden hengessä ja vapautamme raideliikennettä.
- 536 • **Tuomme viinit ruokakauppoihin.** Helpotamme alkoholijuomien
537 ravintolaulosmyyntiä sekä säädämme etämyynnin selkeästi sallituksi niin
538 kotimaisille kuin muissa EU-maissa toimiville yrityksille reiluin pelisäännöin.
- 539 • **Uudistamme yritystukijärjestelmän ja muutamme yritysverotusta**
540 **kilpailukykyisemmäksi.** Puramme vanhaa yläpitävät tuet ja suuntaamme
541 yritystuet uusien palveluiden ja tuotteiden kehittämiseen sekä markkinoille
542 viemiseen.
- 543 • **Toteutamme kauppapolitiikan suunnanmuutoksen.** Idänkaupan vähentyessä
544 suomalaisten yritysten on löydettävä korvaavia markkinoita lännestä, erityisesti
545 Yhdysvalloista.
- 546 • **Uudistamme asuntopolitiikan.** Kohdennamme yhteiskunnan tukemat vuokra-
547 asunnot aidosti pienituloisille ja erityisryhmille. Hillitsemme asumisen
548 hintakehitystä lisäämällä tontti- ja asuntotarjontaa sekä parantamalla alan
549 sääntelyä. Uudistamme asumistukijärjestelmän.

550 Ilmastomuutoksen torjunta on osa arkeamme. Suomi on maailman parhaita toimijoita
551 ilmastokysymyksissä, ja jatkaa samalla tiellä. Ilmastopolitiikkaa tehdään Euroopan
552 unionin osana, jotta toimenpiteet ovat vaikuttavia maailmanlaajuisessa mittakaavassa.

553 Ilmastomuutosta torjutaan kustannustehokkaasti ja kestävästi etenkin siellä, missä
554 päästöjä saadaan vähennettyä eniten. Päätöksenteon kaikilla tasoilla tehdään
555 johdonmukaisesti valintoja, jotka turvaavat ja edistävät ympäristön puhtautta ja luonnon
556 monimuotoisuutta, lajien säilymistä ja ilmastomuutoksen torjuntaa. Tämän vastuun
557 kantaminen on se mitta, jolla tekojemme arvo kaikkein eniten määräytyy tulevien
558 sukupolvien silmissä.

559 Vihreä siirtymä edistää suomalaisten yritysten asemaa maailmassa, sillä suomalainen
560 teollisuus on maailman puhtainta. Samalla tunnistamme suomalaisten yritysten
561 merkittävän hiilikädenjäljen. Suomalaiset yritykset ovat ratkaisullaan oma-aloitteisesti
562 torjuneet ilmastomuutosta.

563 Suomi tukee ilmastoviisaalla ja markkinaehtoisella teollisuuspolitiikalla puhtaan
564 kotimaisen teollisuuden kilpailukykyä ja vientimahdollisuuksia sekä estää hiilivuotoa.

565 **Kustannustehokas ja kilpailukykyä tukeva ilmastopolitiikka tarkoittaa**
566 **kokoomukselle esimerkiksi sitä, että:**

- 567 • **Yhdistämme ilmastopolitiikan, teknologian ja markkinatalouden.** Kestävät
568 ratkaisut tarjoavat yrityksille vientimahdollisuuksia, jos niiden annetaan menestyä
569 markkinoilla. Hiilineutraali Suomi 2035 saavutetaan, kun päästövähennykset ovat
570 kustannustehokkaita, markkinaehtoisia ja teknologianeutraaleja.
- 571 • **Teemme töitä kunnianhimoisen kansainvälisen ilmastopoliittisen eteen.**
572 Euroopan on näytettävä esimerkkiä, mutta edellytettävä kunnianhimoa myös
573 muilta mailta.
- 574 • **Emme tuijota vain Euroopan päästöjä, vaan vaikutamme todelliseen**
575 **hiilijälkeemme esimerkiksi hiilitulleilla.** Kasvava osa hiilijalanjäljestämme on
576 päästöjen synnyttämistä EU:n ulkopuolella. Silti tavarantuonti on päästöveroista
577 vapaa toisin kuin kotimaan matkailu tai tehdastuotanto Suomessa. Kotimaisten
578 palveluiden ja tuotteiden pitää päästä reiluun asemaan verrattuna EU:n
579 ulkopuolelle päästönsä piilottaviin ostoksiin.
- 580 • **TOTEUTAMME PUHTAAN ENERGIAN PAKETIN:** Lisäämme kotimaista
581 puhtaan energian tuotantoa. Myönnämme jatkoluvan Fortumin ydinvoimaloille
582 Loviisassa. Etsimme keinot toteuttaa Fennovoiman ydinvoimala ei-venäisellä
583 teknologialla. Puramme pienydinvoimaloiden rakentamisen esteitä ja
584 sujuvoitamme energiahankkeiden lupaprosesseja. Edistämme tuuli- ja
585 aurinkovoiman käyttöä. Irrrottautuminen venäläisen fossiilienergian tuonnista

586 edistää sekä huoltovarmuutta että ilmastotavoitteita. Edistämme uusien
587 teknologioiden käyttöönottoa ja kotimaisten innovaatioiden syntymistä.
588 • **Verotamme ilmastopäästöjä yhtäläisesti riippumatta päästölähteestä.** Fiksu
589 ja hiilivuotoa estävä veropolitiikka on keino toteuttaa ilmastotavoitteita
590 markkinaehtoisesti.

591 Jotta Suomi menestyy, on koko Suomen kasvun edellytykset turvattava. Tuotteiden on
592 päästävä vientimarkkinoille ja ihmisten pystyttävä liikkumaan jouhevasti
593 työssäkäyntialueillaan.

594 **Saamme koko Suomen kasvun edellytykset hyödynnettyä, kun esimerkiksi:**

595 • **TOTEUTAMME INFRAPAKETIN:** Laitamme koko Suomen yhteydet kuntoon.
596 Lyhennämme tie- ja raideverkon korjausvelkaa ja varmistamme toimivat yhteydet
597 Suomen sisällä sekä Suomesta maailmalle. Parannamme Suomen
598 saavutettavuutta esimerkiksi pääomittamalla nopeita junayhteyksiä.
599 Raideyhteydet tukevat Suomen kilpailukykyä ja vauhdittavat vientiteollisuutta.
600 Kehitämme nopeita raideyhteyksiä pääkaupungista länteen, pohjoiseen ja itään.
601 Mahdollistamme toimivan lähijunaliikenteen nykyistä laajemmalle. Puramme
602 VR:n yksinoikeusjärjestelmän ja laskemme näin raideliikenteen kustannuksia.
603

604 Luonnon monimuotoisuus on elinehtomme ja ylpeytemme. Suomalainen metsäpolitiikka
605 on tuottanut tulosta ja elänyt ajassa. Metsät ovat säilyneet elinvoimaisina ja laajoilta
606 metsätuhoilta sekä metsäpaloilta on välttytty aktiivisen metsänhoidon ansiosta. Metsien
607 hyödyntäminen on ollut merkittävässä roolissa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan
608 rakentamisessa. Tätä kestäväää ja kehittyvää metsiin perustuvaa menestystarinaa tulee
609 jatkaa.

610 Metsät, vesistöt ja kulttuuriympäristö ovat osa suomalaisuutta. Kokoomus haluaa
611 säilyttää nämä elementit myös tuleville sukupolville.

612 **Turvaamme ainutlaatuisen suomalaisen ympäristö, kun esimerkiksi:**

613 • **Pelastamme Suomen luonnon monimuotoisuuden.** Suojellemme Itämeren ja
614 haavoittuvaa Saaristomerta, vesistöjä, metsiä ja soita. Vähennämme Itämeren
615 rehevöitymistä aiheuttavaa ravinnekuormaa.
616 • **Edistämme kiertotaloutta luonnonvarojen liikakäytön ehkäisemiseksi.**
617 Kiertotalous edellyttää ennen kaikkea ajattelutavan ja asenteiden muutosta, ja on
618 myös suuri mahdollisuus suomalaisille yrityksille.
619 • **Pidämme puhtaan juomaveden kotimaisissa käsissä.**

620

Esimerkiksi näin hyödynnämme luonnonvarojamme kestävästi:

621

- **Parannamme suomalaisen maatalouden kannattavuutta ja huolehdimme huoltovarmuudesta.** Tarjolla on oltava suomalaista turvallista, terveellistä ja kestävästi tuotettua ruokaa.

622

623

624

- **Pidämme metsäpolitiikan suomalaisissa käsissä.** Metsiin perustuva biotalous tarjoaa ratkaisuja ilmastonmuutoksen torjuntaan ja tuo hyvinvointia koko Suomeen.

625

626